

Barn gör rätt om de kan

BARN GÖR RÄTT OM DE KAN

Utbildningsmaterial ht 2019

INTRODUKTIONSMATERIAL

Barn gör rätt om de kan

INTRODUKTIONSMATERIAL

FILM: BARN SOM KAN UPPFÖRA SIG GÖR DET...

Klicka på länken nedan för att se filmen (6.50 min):

<https://www.youtube.com/watch?v=cBHp8gll6h8&fbclid=IwAR2o2KEDFdZNwRMcbqQLFvQ9uBT-iIT-kCt5ayXfLBO5-Q8LAab5zIMi2V8>

I den här filmen berättar Bo Hejlskov Elvén att det är effektivt att utgå från tanken *att barn som kan uppföra sig gör det*. Ibland har vi för höga förväntningar på barns förmåga att:

- Förstå orsak och verkan
- Vara flexibla
- Stanna kvar, vänta
- Hålla tillbaka impulser
- Förstå andra människors avsikter
- Förstå vad du säger
- Hålla två tankar i huvudet samtidigt
- Förutsäga konsekvenser

REFLEKTION

- Vad får ni för tankar efter filmen "Barn som kan uppföra sig gör det"?
 - Fundera på om det finns situationer där det är lättare respektive svårare att tänka "barn som kan uppföra sig gör det"?
-
- A decorative graphic consisting of several parallel white lines of varying lengths, slanted upwards from left to right, located in the bottom right corner of the slide.

FILM: THE KIDS WE LOSE

HOPE & SOLUTIONS

Filmen "Hope & Solutions" är en uppföljning till den amerikanska dokumentärfilmen "The Kids We Lose" som handlar om den kamp föräldrar, pedagoger, psykologer m.fl. står inför för att se till att barn och elever med beteendemässiga utmaningar får den hjälp de behöver.

I filmen berättar och visar Ross W. Greene grunderna i ett plan B-samtal:

1. Empati
2. Definition
3. Invitation

Klicka på länken nedan för att se filmen (engelska, se 0-12.43 min):

<http://www.thekidswelose.com/?fbclid=IwAR1Kjcwcku6Tq0VvXYJ8FCVxgAZyERSHEA9GJbCikU06b54Ve11lwHfWE2c>

PLAN B TRÄNAR FÖRMÅGOR

Att lösa problem förebyggande och i samarbete med en elev hjälper inte bara eleven att lösa de problem som orsakar utmanande beteende, utan hjälper även eleven att utveckla de eftersläpande förmågorna. Nedan listas en del av förmågorna.

De tre stegen i plan B

I **EMPATISTEGET** TRÄNAR ELEVEN ATT:

- Reflektera över och identifiera angelägenheter
- Uttrycka angelägenheterna på ett sätt som andra förstår
- Hålla tillbaka starka känslor under samtalet

I **DEFINITIONSSTEGET** TRÄNAR ELEVEN ATT:

- Lyssna
- Känna empati
- Ta hänsyn till och förstå andras perspektiv
- Förstå hur ens eget beteende påverkar andra
- Hantera frustration när man hör någon annans åsikter

I **INVITATIONSSTEGET** TRÄNAR ELEVEN ATT:

- Kunna tänka ut olika lösningar
- Kunna tänka ut lösningar som inte bara fungerar för en själv utan även för andra
- Kunna reflektera över troliga konsekvenser av olika lösningar
- Lösa gemensamma problem utan konflikter

FILM: PLAN B I HELKLASS

Här är ett exempel på plan B som används för att lösa ett problem i en hel klass.

Klicka på länken nedan för att se filmen (engelska, se 0-7.30 min):

<https://vimeo.com/338514777/e6cda88d0e?fbclid=IwAR3Fl5MNVmqxeCRhbdZpPr0xl0fx5wonMOMzUCHITYZxLX4wTMBxBT9jCY>

REFLEKTION

- Hur ser ert arbete med plan B ut?
 - När skulle plan B kunna användas i en hel klass på er skola?
-

FILM: HANTERA, UTVÄRDERA, FÖRÄNDRA

I den här filmen berättar Bo Hejlskov Elvén om lågaffektivt förhållningsätt.

Det lågaffektiva förhållningsättet handlar om att **hantera** svåra situationer utan att eskalera dem, **utvärdera** dem och **förändra**, så att de inte händer igen.

Klicka på länken nedan för att se filmen (10.53 min):

https://www.youtube.com/watch?v=30MLSPLoQ78&feature=share&fbclid=IwAR35ahdWfmvSM11ZcP5TQHEiooDQLiDOXOnZkE4AWe2z-5MHZMa1KHmU_4

ARBETSBLAD – LÅGAFFEKTIVT BEMÖTANDE

Arbetsblad 1 – Kartläggning av belastningsfaktorer

Grundläggande belastningsfaktorer – T. ex. Diagnosser, kognitiva svårigheter, personliga svårigheter, svårigheter att reglera affekt, sömnrutin, social situation

Situationsberoende belastningsfaktorer – T. ex. Kross, övernatt eller undernattsvard, ett inre flydd, svårig struktur, förutgående, lokaler, ljudnivå, ljusnivå, tid på dagen, barmiljö, personal

Konfaktorer

Själffaktorer

Christina Berggren © 2013
Inne och Ägare av Arbetsblad 1 och Arbetsblad 2 och behåller sig alla rättigheter för utvärdering och vidare spridning.
Bilden på Dr. Håkan Ström tillhör hans förläggare och utgivare.

Arbetsblad 2 – Kartläggning av varningssignaler

Vardag igen – hur ser ut på personen att hen är tillbaka i vardagslivet?

Varningssignaler – hur ser ut på personen att hen befinner sig i eskaleringssonen?

Kaoszoner – hur ser ut på personen att hen befinner sig i kaoszonen?

Varningssignaler – hur ser ut på personen att hen befinner sig i deeskaleringssonen?

Vardag igen – hur ser ut på personen att hen är tillbaka i vardagslivet?

Christina Berggren © 2013
Inne och Ägare av Arbetsblad 1 och Arbetsblad 2 och behåller sig alla rättigheter för utvärdering och vidare spridning.
Bilden på Dr. Håkan Ström tillhör hans förläggare och utgivare.

Arbetsblad 3a – Händelseanalys, effektutbrottsmodellen

Vardag
Vad är upp?
Vad händer personen för situationen?
Kunde personen inte göra till det?
Fanns det tillräckligt stöd för personen?
Vad utlöste effektutbrottet?
Var det något som personen gjorde?
Hur kan vi se till att det inte händer igen?
Är situationerna lösbara?
Så bemöter du dem?

Deeskalering
Vad händer den nödvändiga påsen, tiden och igen och så att hen kunde lösa på ett bra sätt?
Gjorde personen något som led situationen att eskalera igen?

Kaos
Var det en farlig situation?
Om så, vad var det som personen gjorde till bort och effektivt så att det inte eskalerade?
Om inte: Kunde personen ha löst på ett bra sätt?
Kunde personen strömma för att minska konsekvenserna till en effektiv?

Vardag igen
Vad händer? Skulle personen med för de effektivt?
Hur kan vi hjälpa till att minska risken för att personen ska ha svårt att återgå till vardag?
Vad händer? Skulle personen med för de effektivt?
Hur kan vi hjälpa till att minska risken för att personen ska ha svårt att återgå till vardag?
Vad händer? Skulle personen med för de effektivt?
Hur kan vi hjälpa till att minska risken för att personen ska ha svårt att återgå till vardag?

Christina Berggren © 2013
Inne och Ägare av Arbetsblad 1 och Arbetsblad 2 och behåller sig alla rättigheter för utvärdering och vidare spridning.
Bilden på Dr. Håkan Ström tillhör hans förläggare och utgivare.

Arbetsblad 3b – Händelseanalys, effektutbrottsmodellen

Christina Berggren © 2013
Inne och Ägare av Arbetsblad 1 och Arbetsblad 2 och behåller sig alla rättigheter för utvärdering och vidare spridning.
Bilden på Dr. Håkan Ström tillhör hans förläggare och utgivare.

Arbetsblad 4 – Handlingsplan, avledningsstruktur

Skapa utrymme för personens egna strategier för att lösa sin situation.

Skriv avledningar som ni själva kommer på i samråd med personal. Fokusera på sådana som har fungerat tidigare.

Enkla avledningar – enkla och utvärderade, nödvändigt för att lösa situationen

Medel avledningar – 1. en strategi för att lösa och andra som hjälper personen att lösa, så att det inte eskaleras igen
Fysiska strategier
Kognitiva strategier
Sociala strategier
Bli mer socialt bemötande?
Själffaktorer
Situationsfaktorer

Komplexa avledningar – 1. en strategi för att lösa och andra som hjälper personen att lösa, så att det inte eskaleras igen
Fysiska strategier
Kognitiva strategier
Sociala strategier
Bli mer socialt bemötande?
Själffaktorer
Situationsfaktorer

AVBETT är plan och uppgift genom att alla tänker. Om situationen är farlig så genom riktade (bestämda). Använda andra personer, både personal och andra brukare/olika.
Erfarenhet: Analysera situationen, se över strukturer, möjligheter, tillgänglighet, bemötande, utvärdera konsekvenser och handlingsplan

Christina Berggren © 2013
Inne och Ägare av Arbetsblad 1 och Arbetsblad 2 och behåller sig alla rättigheter för utvärdering och vidare spridning.
Bilden på Dr. Håkan Ström tillhör hans förläggare och utgivare.

FILM: I MORGON SKA JAG VARA NORMAL

I filmen får vi träffa fem elever. De berättar om sin skolgång och vad de behövt för anpassningar och stöd för att kunna tillgodogöra sig undervisningen.

Klicka på länken nedan för att se filmen (15.11 min):

<https://www.bing.com/videos/search?q=jag+vill+v+ara+normal&&view=detail&mid=3DF034462F67FB1BFC2B3DF034462F67FB1BFC2B&&FORM=VRD GAR>

ELEVERNAS ANGELÄGENHETER

- Inga läxor
- Förståelse
- Intresse
- Delmål
- Tydlighet
- Kommunikation
- Ett hej i korridoren

REFLEKTION

- Vad är era erfarenheter av elevers angelägenheter?
 - Hur kan vi fortsätta arbeta med en tillgänglig lärmiljö, en skola för alla, med hjälp av CPS och lågaffektivt bemötande?
-

UTVÄRDERING AV PROJEKTET "BARN GÖR RÄTT OM DE KAN"

Svara enskilt på enkäten.

Tack för att du deltar!

<https://forms.gle/YRMzDtiJNk9WtEoaA>

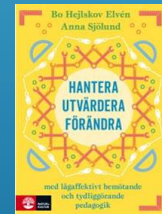
MER INFORMATION:

- Hemsida Ross Greene: <http://www.livesinthebalance.org/>
- Hemsida Bo Hejlskov: <http://www.hejlskov.se/>
- Hemsida Stefan Boström: <http://www.psykologiskt.net/blogg>

Litteratur:

- *Vilse i skolan* (2011), Ross W. Greene
- *Hitta rätt* (2017), Ross W. Greene
- *Att leva tillsammans, du och ditt barn genom livet* (2017), Ross W. Greene
- *Beteendeproblem i skolan* (2014), Bo Hejlskov
- *Problemskapande beteende* (2009), Bo Hejlskov Elvén
- *HANTERA UTVÄRDERA FÖRÄNDRA, med lågaffektivt bemötande och tydliggörande pedagogik* (2018), Bo Hejlskov Elvén & Anna Sjölund

EXTRAMATERIAL... THE KIDS WE LOSE...

https://www.mainepublic.org/post/kids-we-lose?fbclid=IwAR2PVO0wknLo_JHWMZJ-GHGWZirjdS6GoKQtM1eK2NMQ4qqwyvHcBluneS4